

RZEŻĄCZKA – INFORMACJA DLA PACJENTA

INFORMACJE KLUCZOWE

Rzeżączka jest chorobą przenoszoną drogą płciową
Jest łatwo przenoszona od jednej osoby do drugiej podczas kontaktu seksualnego, w tym oralnego
Często przebiega bez objawów
Rzeżączka nieleczona lub leczona niewłaściwie może powodować poważne odległe w czasie problemy zdrowotne
Można chronić się przed zakażeniem ZAWSZE używając prezerwatyw

Co to jest rzeżączka?

Rzeżączka jest zakażeniem przenoszonym drogą płciową, wywołanym przez bakterię – dwoinkę rzeżączki (*Neisseria gonorrhoeae*).

Jak można się zakażyć?

- Zakażyć można się podczas kontaktu seksualnego (dopochwowego, oralnego lub doodbytniczego) z osobą zakażoną.
- Rzeżączka jest częstsza u osób młodych, homoseksualnych mężczyzn, osób często zmieniających partnerów seksualnych i nie używających prezerwatyw.
- Nawet jeśli przebyło się rzeżączkę wcześniej można zakażyć się ponownie.

Jakie są objawy?

Ponad 50% kobiet i 10% mężczyzn z rzeżączką nie ma objawów ze strony narządów moczowo-płciowych. Rzeżączkowe zapalenie odbytnicy i gardła zazwyczaj przebiega bez objawów.

Najczęstsze objawy u kobiet to:

- Zmiana barwy, zapachu lub ilości upławów
- Krwawienia między miesiączkami lub obfite miesiączki
- Pieczenie przy oddawaniu moczu
- Może wystąpić ból lub dyskomfort w podbrzuszu

Najczęstsze objawy u mężczyzn to:

- Pieczenie przy oddawaniu moczu
- Wydzielina z cewki moczowej
- Może wystąpić ból jąder

Czy potrzebne są jakieś testy?

- Tak, do rozpoznania rzeżączki trzeba pobrać próbkę (wymaz) z okolicy narządów płciowych. W niektórych gabinetach do badania wystarcza próbka moczu. Może być także potrzebny wymaz z gardła i odbytu.
- Jeśli Pan/Pani uważa, że mógł/mogła zakażyć się rzeżączką lub mieć inne zakażenie po kontakcie seksualnym, lub ma objawy, które wskazują na rzeżączkę należy zgłosić się do dermatologa-wenerologa.

- Lekarz lub pielęgniarka pobierze wymaz (próbkę) z cewki moczowej lub szyjki macicy i prześle do laboratorium w celu wykonania testów w kierunku rzeżączki. Jeśli Pan/Pani miał/miała kontakty doodbytnicze lub oralne, należy powiedzieć o tym lekarzowi - materiał do badań trzeba będzie pobrać z odbytu i gardła.
- W przypadku rozpoznania rzeżączki należy wykonać testy w kierunku innych zakażeń przenoszonych drogą płciową: HIV, kiły, zakażenia *Chlamydia trachomatis*, ponieważ można mieć więcej niż jedno zakażenie w tym samym czasie.

Jakie jest leczenie?

- Ważne jest rozpoczęcie leczenia tak szybko, jak to możliwe, ponieważ rzeżączka nieleczona może spowodować poważne powikłania i problemy zdrowotne.
- Leczenie rzeżączki polega na podaniu dwóch różnych antybiotyków, w tym jednego w zastrzyku.
- Podane antybiotyki leczą także zakażenie *Chlamydia trachomatis*, które często występuje razem z rzeżączką.

Czy można mieć stosunki seksualne podczas rzeżączki?

- Należy unikać kontaktów seksualnych dopóki Pan/Pani i partner/partnerka/partnerzy nie zakończą leczenia i dopóki nie ustąpią objawy.

Jakie są możliwe powikłania rzeżączki?

- Jeśli leczenie rozpoczęto wczesnie rzeżączka nie powinna prowadzić do odległych powikłań. Bez leczenia może powodować poważne problemy zdrowotne.
- U kobiet może wystąpić zapalenie narządów miednicy mniejszej z bólem brzucha i podbrzusza oraz możliwą niepłodnością lub ciążą pozamaciczną. U mężczyzn może dojść do zapalenia jąder i najądrzy.
- W rzadkich przypadkach w przebiegu nieleczonej rzeżączki może dojść do rozsiewu zakażenia z krwią i do powstania zmian w skórze i stawach.

Rzeżączka w ciąży

Kobieta w ciąży może zakazić dziecko podczas porodu, co może prowadzić u noworodka do zapalenia spojówek, które, jeśli nie jest leczone, może spowodować ślepotę.

Czy muszę powiedzieć o zakażeniu partnerowi/partnerce?

- Jeśli ma Pan/Pani rzeżączkę to bardzo ważne jest aby **obecny** partner/partnerka oraz każdy partner/partnerka z ostatnich **dwóch miesięcy** byli zbadani i leczeni.
- Zapobiegnie to ponownemu zakażeniu oraz rozwojowi powikłań u partnerów/partnerek.

Dalsza pomoc i dodatkowe informacje

- Jeśli Pan/Pani podejrzewa, że ma rzeżączkę lub inne zakażenie przenoszone drogą płciową należy zgłosić się do poradni dermatologiczno-wenerologicznej.